

Rekonstrukcja nerwu twarzowego - przywracamy pacjentom uśmiech

Oddział Chirurgii Plastycznej

Rekonstrukcja nerwu twarzowego - przywracamy pacjentom uśmiech

Porażenie nerwu twarzowego jest jednym z najtrudniejszych wyzwań w chirurgii rekonstrukcyjnej. Dotyczy nie tylko funkcji twarzy, ale może również znacząco wpływać na jakość życia i samopoczucie pacjenta. Niemożność uśmiechania się, swobodnej mimiki czy pełnego domknięcia powieki utrudnia codzienne funkcjonowanie i komunikację, a także może mieć istotne konsekwencje psychologiczne.

- Przyczyny porażenia nerwu twarzowego mogą być różne. Najczęściej są to urazy okolicy twarzowo-usznej, powikłania po operacjach guzów ślinianki przyusznej czy leczeniu nowotworów podstawy czaszki. Niezależnie od przyczyny, porażenie może prowadzić do opadania kącika ust, niedomykalności powieki oraz asymetrii twarzy, widocznej zarówno w spoczynku, jak i podczas mimiki - wyjaśnia dr Szymon Kołacz, lekarz kierujący Oddziałem Chirurgii Plastycznej w Szpitalu im. Marciniaka.

Indywidualnie dobierane metody rekonstrukcji

Nasz Oddział Chirurgii Plastycznej dysponuje szerokim zakresem technik rekonstrukcyjnych. Metoda leczenia jest dobierana indywidualnie, z uwzględnieniem m.in. przyczyny i czasu trwania porażenia, stanu nerwu oraz mięśni mimicznych.

W zależności od sytuacji klinicznej wykonujemy:

- bezpośrednią naprawę nerwu lub przeszczep nerwowy (np. z wykorzystaniem nerwu łydkowego) – w przypadku świeżego uszkodzenia i przerwania ciągłości nerwu,
- transfery nerwowe – wykorzystujące inne, zachowane nerwy do przywrócenia unerwienia mięśni twarzy,
- cross-facial nerve graft – połączenie z nerwem po zdrowej stronie twarzy, stosowane przede wszystkim w jednostronnym porażeniu,
- unerwiony transfer mięśniowy (np. z wykorzystaniem płata z mięśnia smukłego) – w przypadkach długotrwałego porażenia, gdy doszło już do zaniku mięśni mimicznych,
- zabiegi statyczne, takie jak podwieszenia tkanek czy plastyka powiek – poprawiające symetrię twarzy oraz funkcję ochronną oka, często stanowiące uzupełnienie rekonstrukcji dynamicznej.

Czas ma znaczenie

W przypadku porażenia nerwu twarzowego czas od wystąpienia uszkodzenia ma istotne znaczenie dla możliwości leczenia. Im wcześniej pacjent trafi pod opiekę zespołu zajmującego się rekonstrukcją nerwu twarzowego, tym większe są możliwości zachowania lub odzyskania funkcji mięśni mimicznych. Wraz z upływem czasu dochodzi do postępującego zaniku mięśni. Po około 12 miesiącach może on być na tyle zaawansowany, że przywrócenie funkcji za pomocą samej reinerwacji nie jest już możliwe. W takich przypadkach rozważane są m.in. rekonstrukcje z wykorzystaniem transferów mięśniowych.

Leczenie wymaga zespołu i rehabilitacji

Rekonstrukcja nerwu twarzowego często jest procesem wieloetapowym. Wymaga współpracy specjalistów, w tym chirurga plastycznego, neurologa oraz fizjoterapeuty specjalizującego się w reedukacji mimicznej. W wybranych przypadkach w proces leczenia mogą być również zaangażowani neurochirurg lub laryngolog.

Rehabilitacja jest integralną częścią leczenia i ma równie istotne znaczenie jak właściwie zaplanowany zabieg operacyjny. Jej celem jest m.in. nauka prawidłowej aktywacji i koordynacji mięśni oraz stopniowe odzyskiwanie możliwie naturalnej mimiki.

– Każdy pacjent z porażeniem nerwu twarzowego wymaga indywidualnej oceny możliwości rekonstrukcyjnych – również wtedy, gdy od urazu lub wystąpienia porażenia minęło już wiele miesięcy. Nawet w przypadku późnego zgłoszenia warto ocenić dostępne możliwości leczenia – podkreśla dr Szymon Kołacz.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

Jeśli u Państwa lub u bliskiej osoby wystąpiło porażenie nerwu twarzowego, zachęcamy do kontaktu z Oddziałem Chirurgii Plastycznej. Podczas konsultacji ocenimy stan pacjenta i przedstawimy możliwe opcje leczenia rekonstrukcyjnego.